

กฐิน ๑๐๑ ปี
คุณยายอาจารย์ฯ

www.kalyanamitra.org

คุณยายของฉัน

ประเพณีทอดกฐิน

คำว่า “กฐิน” แปลว่า สะติง คือไม้ที่ใช้สำหรับชิงผ้าให้ตึง มีทั้งรูปทรงสี่เหลี่ยมและทรงกลม เมื่อชิงผ้าด้วยสะติง จะทำให้เย็บผ้าได้ง่ายขึ้น

คำว่า “ทอด” หมายถึงการวาง คือการน้อมนำผ้าจีวรถวายแด่คณะสงฆ์

เทศกาลทอดกฐิน ก็คือ ฤดูกาลเปลี่ยนผ้าใหม่ของพระภิกษุ

การทอดกฐิน เป็นประเพณีอันดีงามที่พุทธศาสนิกชนประพฤติปฏิบัติสืบต่อกันมาเป็นเวลายาวนานกว่า ๒,๕๐๐ ปี กำเนิดขึ้นเมื่อครั้งที่พระภิกษุชาวเมืองปาไธยรัฐออกเดินทางไกล เพื่อไปเฝ้าพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ณ วัดพระเชตวัน เมืองสาวัตถี แต่ยังไม่ทันไปถึงวัดพระเชตวัน ก็ถึงเวลาเข้าพรรษาเสียก่อน พระภิกษุเหล่านั้นจึงต้องจำพรรษาที่เมืองสาเกต

หลังออกพรรษาแล้ว พื้นดินยังชุ่มไปด้วยน้ำและโคลน เพราะฝนยังตกอยู่ แต่พระภิกษุเหล่านั้นก็รีบเร่งเดินทาง เพื่อไปเข้าเฝ้าพระพุทธองค์ จีวรของพระทุกรูปจึงเปื้อนและเปียกชุ่ม อีกทั้งยังขาดวินด้วยความเก่า

พระบรมศาสดาทอดพระเนตรแล้ว จึงทรงมีพุทธานุญาตให้ภิกษุผู้อยู่จำพรรษาปรับผ้ากฐินได้หลังออกพรรษา เพื่อนำมาผลัดเปลี่ยนแทนผ้าเก่า

ประเพณีทอดกฐินจึงเกิดขึ้นตั้งแต่นั้น และสืบทอดมาจนกระทั่งปัจจุบัน

การทอดกฐินเป็นบุญพิเศษที่มีอานิสงส์มาก เพราะทำได้ยากกว่าบุญอื่น ด้วยสาเหตุหลายประการ ดังนี้ **จำกัดกาลเวลา** คือ ต้องถวายภายใน ๑ เดือน นับตั้งแต่วันออกพรรษา **จำกัดชนิดทาน** คือ ต้องถวายเป็นสังฆทานเท่านั้น จะถวายเจาะจงภิกษุรูปใดรูปหนึ่งเหมือนทานอย่างอื่นไม่ได้ **จำกัดคราว** คือ แต่ละวัดรับกฐินได้เพียงปีละ ๑ ครั้ง

คุณยายของฉัน

เท่านั้น **จำกัดผู้รับ** คือ พระภิกษุผู้รับกฐินได้จะต้องจำพรรษาที่วัดนั้นครบไตรมาส (๓ เดือน) และต้องมีจำนวนตั้งแต่ ๕ รูปขึ้นไป **จำกัดงาน** คือ เมื่อพระภิกษุรับผ้ากฐินแล้ว จะต้องกรานกฐินให้เสร็จภายในวันนั้น **จำกัดของถวาย** คือ ไทยธรรมที่ถวายต้องเป็นผ้าผืนใดผืนหนึ่งในไตรจีวรเท่านั้น โดยทั่วไปนิยมใช้สังฆาฏิ ไทยธรรมอื่นจัดเป็นบริวารกฐิน **เกิดจากพุทธประสงค์** พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงมีพุทธานุญาตให้พระภิกษุสงฆ์รับผ้ากฐินเพื่อผลัดเปลี่ยนไตรจีวรเก่า แต่ทานอย่างอื่นทายกทูลขอให้ทรงอนุญาต เช่น มหาอุบาสิกาวิสาขาทูลขออนุญาตถวายผ้าอาบน้ำฝน

นอกจากนี้ การทอดกฐินยังมีความพิเศษเหนือกว่าทานทั่วไป เพราะเป็นทานประเภทเดียวที่ทั้งผู้ให้และผู้รับต่างก็ได้รับอานิสงส์ด้วยกันทั้ง ๒ ฝ่าย กล่าวคือ

www.kalyanamitra.org

คุณยายของฉัน

ฝ่ายสงฆ์ เมื่อรับกฐินแล้ว จะได้รับอานิสงส์ตามพระวินัย ๕ ประการ ส่งผลให้ได้รับความสะดวกในการบำเพ็ญสมณกิจในช่วงเวลาหลังจากออกพรรษาแล้ว ดังนี้

๑. จาริกไปในที่ต่าง ๆ ได้โดยไม่ต้องบอกลา
๒. จาริกไปโดยไม่ต้องนำไตรจีวรไปครบสำหรับก็ได้
๓. ฉันทาหารรวมเป็นหมู่คณะได้
๔. เก็บบอดิเรกจีวรได้ตามปรารถนา
(เก็บไว้ใช้ได้เกิน ๑๐ วัน)
๕. ย่อมได้สิทธิ์ถือครองจีวรที่เกิดขึ้นในภายหลัง
ในวัดของตน

ฝ่ายฆราวาส เมื่อทอดกฐินแล้ว จะได้รับ
อานิสงส์ผลบุญอันยิ่งใหญ่ไพศาล จนไม่อาจที่จะนับ
จะประมาณได้ เช่น

๑. ทำให้มั่งคั่งด้วยโภคทรัพย์

ประสบความเจริญรุ่งเรืองในหน้าที่การงาน

๒. ทำให้มีชื่อเสียงเกียรติคุณอันดีงาม

เป็นที่ตั้งแห่งศรัทธาของมหาชน

๓. ทำให้มีจิตใจเข้มแข็ง บริสุทธิ์ ผ่องใส

และมีความสุขอยู่เสมอ

๔. ทำให้มีจิตใจตั้งมั่นเป็นสมาธิ

และเข้าถึงธรรมได้โดยง่าย

๕. ได้ชื่อว่ารู้จักใช้ทรัพย์สมบัติให้เกิดเป็นบุญ
ติดตัวไปในภพเบื้องหน้าอย่างเต็มที่

คุณยายของฉัน

๖. ทำให้มีรูปงาม ผิวพรรณงาม ไม่ขาดแคลน
เครื่องนุ่งห่มอันประณีต และเป็นที่รัก
ของบุคคลทั่วไป
 ๗. เมื่อละจากโลกมนุษย์แล้ว
จะได้ไปเกิดในสุคติโลกสวรรค์
 ๘. เมื่อมาเกิดเป็นมนุษย์ จะสมบูรณ์พร้อม
ด้วยโลกียทรัพย์และอริยทรัพย์
 ๙. เมื่อบารมีเต็มเปี่ยม หากเกิดเป็นชาย
และได้พบพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จะได้บวช
แบบเอหิภิกขุอุปสัมปทา หากเป็นหญิงจะได้
ครอบครองเครื่องประดับมहाลดาปสาธน์
 ๑๐. เป็นเหตุให้บรรลุมรรคผลนิพพานได้โดยง่าย
- ฯลฯ

การทอดกฐินจึงเป็นบุญพิเศษ
ที่นำความสุขและความสมปรารถนา
มาสู่ผู้ให้และผู้รับอย่างแท้จริง

คุณยายของฉัน

“บุคคลใดให้ทานด้วยตนเอง
และชักชวนผู้อื่นให้ทำด้วย บุคคลเช่นนี้ไปเกิดที่ใด
ย่อมได้ทั้งโภคทรัพย์สมบัติ
และบริวารสมบัติในที่ ๆ ตนไปเกิดนั่นเอง”

(พุทธพจน์)

“คุณยายของฉัน”

จัดทำโดย กองสื่อธรรมะ ชมรมผู้รักบุญ
พิมพ์ที่ บริษัท รุ่งศิลป์การพิมพ์ (๑๙๗๗) จำกัด
พิมพ์ครั้งที่ ๒ ๑ กันยายน ๒๕๕๓